

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANLIĞI



Bayındırlık ve İskân Bakanı
Sayın Faruk Nafiz ÖZAK'ın
TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda
2006 YILI BÜTÇESİNİ SUNUŞ
KONUŞMASI

23 Kasım 2005

**Sayın Başkan,
Plan ve Bütçe Komisyonunun Değerli Üyeleri,
Kıymetli Basın Mensupları,**

Bakanlığımız 2005 yılı faaliyetleri ile 2006 yılı Bütçe Tasarısı hakkında bilgi sunmak üzere hepimizi saygıyla selamlıyorum.

**Sayın Başkan,
Değerli Üyeler,**

Bilindiği üzere, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı; kamuya ait yapım işleri, afet işleri ve imar hizmetleri olmak üzere başlıca üç temel alanda faaliyetlerini sürdürmektedir.

Bağlı Kuruluşumuz olan Karayolları Genel Müdürlüğü ile Ülkemizin karayolu ağının yapım, bakım ve onarım hizmetlerini, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü ile tapu ve kadastro hizmetlerini, İller Bankası Genel Müdürlüğü ile de, Belediyelerimizin harita, imar planı, içme suyu, kanalizasyon ve çeşitli yapı işleri ile finansman hizmetlerini yürütmektedir.

1848 yılından beri faaliyetlerini aralıksız sürdüren Bakanlığımız, Ülkemizin kalkınmasında çok önemli çalışmalarla 200'ün üzerindeki sektörü harekete geçirmekte ve istihdam sorununun çözümüne önemli katkılarda bulunmaktadır.

Günün değişen şartlarına göre üstlendiği görev ve hizmetlerde değişiklikler olsa da; Bakanlığımızın, ulusal ve bölgesel düzeyde gerçekleştirdiği yerleşme, şehirleşme ve yapılaşmaya ilişkin görev, hizmet ve faaliyetler ile ulusal afet yönetim sistemi konusunda üstlendiği rol dikkate alındığında, Ülkemiz açısından ne kadar büyük bir sorumluluk taşıdığı çok açık bir biçimde ortaya çıkmaktadır.

**Sayın Başkan,
Değerli Üyeler,**

Şimdi sizlere , Bakanlığımıza ait 2006 yılı bütçe ödeneklerini arz edeceğim.

Bakanlığımız için:

CARİ-----:	326 Milyon 868 Bin
YATIRIM-----:	106 Milyon 710 Bin
SERMAYE TRANSFERİ-----:	182 Milyon 198 Bin
CARİ TRANSFER-----:	50 Milyon 760 Bin
BORÇ VERME-----:	107 Milyon 730 Bin
olmak üzere	
TOPLAM-----:	774 Milyon 266 Bin YTL.

Karayolları Genel Müdürlüğü için :

CARİ-----:	1 Milyar 248 Milyon 215 Bin
YATIRIM-----:	2 Milyar 714 Milyon 700 Bin
CARİ TRANSFER -----:	431 Bin
olmak üzere	
TOPLAM -----:	3 Milyar 963 Milyon 346 Bin YTL.

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü için :

CARİ-----:	234 Milyon 359 Bin
YATIRIM-----:	121 Milyon
CARİ TRANSFER -----:	881 Bin
olmak üzere	
TOPLAM -----:	356 Milyon 240 Bin YTL.

olup, Genel Bütçeden **5 Milyar 93 Milyon 852 Bin YTL.** ödenek öngörülmüştür.

Ayrıca bu ödeneğin dışında 2006 yılı için;

İller Bankası Genel Müdürlüğüne : 602 Milyon YTL. Yatırım Bütçesi öngörülmüştür.

Bakanlığımız, bununla birlikte diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ait (Sağlık,Eğitim, Adalet vb.) yaklaşık olarak 4 Milyar YTL. tutarındaki yatırımların da teknik kontrollük hizmetlerini de yürütmektedir.

Plan ve Bütçe Komisyonunun Değerli Üyeleri,

Şimdi de sizlere, çalışmalarını hepimizin yakinen takip ettiği, Bağlı Kuruluşumuz olan **Karayolları Genel Müdürlüğü**'nün görevlerinden bahsetmek istiyorum; otoyollar, devlet ve il yolları ağına giren güzergahları tayin ve tespit eden, plan ve program gereğince bu ağlar üzerindeki yol, köprü ve sanat yapılarını projelendiren, inşaa eden ve onaran, bu hususlarda teknik esasları tespit eden, yolların sürekli açık tutulması için gerekli olan bakım, onarım ve kar mücadelesini yürüten;

Karayollarının 2005 Bütçe Dönemi Faaliyetlerine Baktığımızda,

Ulaştırma, Turizm ve Enerji Sektörlerinin;

Kesintili Başlangıç Yatırım Ödeneği;

2 Milyar 356 Milyon 830 Bin YTL. olup,yıl içinde alınan ek ödenekler ve dış kredi tavan artışları ile birlikte, 2 Milyar 793 Milyon 279 Bin YTL.ye ulaşmıştır.

Ekim 2005 sonu itibariyle 2 Milyar 234 Milyon 551 Bin YTL. harcama gerçekleşmiştir. Bugün itibariyle 1 775 Km.si otoyol, 31 446 Km.si devlet yolu ve 30 368 Km.si de il yolu olmak üzere toplam 63 589 Km.lik yol ağında hizmet vermektedir.

Sayın Başkan,
Plan ve Bütçe Komisyonunun Değerli Üyeleri,

Bu bilgileri sizlere arz ettikten sonra,
Şu anda yapımı devam eden otoyol projelerimizden bahsetmek istiyorum.

Bunlardan;

Gümüşova-Gerede Otoyolu (Bolu Dağı Geçişi Dahil):Toplam 117 Km. uzunluğundaki otoyolun yapım çalışmaları 1987 yılında başlatılarak, 94 Km.' lik bölümü 1997 yılından önce kesim kesim trafiğe açılmıştır. Şu anda yaklaşık 23 Km uzunluğundaki Kaynaşlı-Abant Kavşağı kesiminde (tüneller dahil) çalışmalar sürdürülmektedir.

12 Kasım 1999 Düzce Depremi nedeniyle meydana gelen hasarlar sigortadan temin edilen bedelle giderilmiştir. Gümüşova-Gerede Otoyolunda (Bolu Dağı Geçişi Dahil), Eylül 2005 tarihi itibari ile 996,5 Milyon ABD Doları tutarında dış kredi kullanılmış, tamamlanması için yaklaşık 250 Milyon ABD Doları tutarında dış kredi kullanılması gerekmektedir.

Gaziantep-Şanlıurfa Otoyolunun : 179 Km.si otoyol ve 47 Km.si bağlantı yolu olmak üzere toplam uzunluğu 226 Km. dir. Verilecek ödenekler çerçevesinde 2006 ve sonraki yıllarda kesim kesim tamamlanarak, trafiğe açılması planlanmıştır. Proje bedeli 760 Milyon ABD Doları olup, bugüne kadar 530 Milyon ABD Doları harcama yapılarak % 74 fiziksel gerçekleşme sağlanmıştır. İşin bitmesi için 196 Milyon ABD Doları dış krediye ve 17 Milyon 500 Bin YTL kamulaştırma ödeneğine ihtiyaç vardır. 2006 yılında önemli bir bölümü tamamlanarak hizmete açılacaktır.

Bursa Çevre Yolu : 56 Km.si otoyol ve 13 Km.si bağlantı yolu olmak üzere toplam 69 Km.dir. Fiziksel gerçekleşme % 81 dir. Bugüne kadar 391 Milyon ABD Doları harcama yapılmış olup, işin bitirilmesi için 98 Milyon ABD Doları dış krediye, 17 Milyon YTL'de kamulaştırma ödeneğine ihtiyaç duyulmaktadır. 2006 yılında tamamı bitirilip, trafiğe açılacaktır.

Ankara-Pozantı Otoyolu ve Kemerhisar-Niğde Bağlantısı: 85 Km.si Otoyol ve 33 Km.si bağlantı yolu olmak üzere toplam 118 Km. uzunluğundadır. Fiziksel gerçekleşme % 42 dir. Bugüne kadar 348 Milyon ABD Doları harcama yapılmış olup, işin bitirilmesi için 381 Milyon ABD Doları dış krediye ihtiyaç vardır. Otoyolun 2007 yılı sonunda tamamlanması planlanmıştır.

İzmir Çevre Yolu-Aydın Otoyolu : Toplam 168 Km uzunluğundaki İzmir Çevre Yolu Aydın Otoyolunun 126 Km.si otoyol 22 Km.si bağlantı yolu olmak üzere toplam 148 Km.'lik kesimi tamamlanarak trafiğe açılmıştır. Kalan 20 Km'lik Kuzey Çevre yolunda çalışmalar devam etmektedir. Fiziksel gerçekleşme % 92 dir.

Projede bugüne kadar 1 Milyar 168 Milyon ABD Doları harcama yapılmış olup, bitmesi için 145 Milyon 500 bin ABD Doları dış krediye ihtiyaç vardır.

Sanayi Kavşağı ve Atatürk Mahallesi Kavşağı için daha önce Belediyelerince yapılacak olan kamulaştırma işlemleri yapılmadığından, Kamulaştırma çalışmalarına Karayolları Genel Müdürlüğümüzce başlanılmıştır. 2006 ve 2007 yıllarında kesim kesim trafiğe açılacaktır.

İzmir-Urla-Çeşme Otoyolu (İkiztepe-Konak-Doğanlar Dahil) :İzmir-Urla-Çeşme Otoyolu, İkiztepe-Konak-Doğanlar Kesimi 101 Km.si otoyol ve 8 Km.si bağlantı yolu olmak üzere toplam 109 Km. uzunluğundadır. Şu an itibariyle 105 Km.lik kesimi tamamlanarak trafiğe açılmış olup,geri kalan 4 Km.lik kesimde ise Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Kararları gereği durdurulan Liman Viyadükleri ve Alsancak kesimi haricindeki diğer kesimlerde çalışmalar devam etmektedir.

Sayın Başkan,
Plan ve Bütçe Komisyonunun Değerli Üyeleri,

Otoyol Bakım-İşletme Faaliyetleri olarak;

2005 yılında toplam 172 Km. Otoyolda bakım ve üstyapı yenileme çalışması yapılmıştır, Ayrıca, otoyol kullanıcılarına zaman ve paradan tasarruf sağlayan,
Otomatik Geçiş Sistemi,
Kartlı Geçiş Sistemi işletmeye açılmıştır.
Bu gün itibariyle
OGS (Otomatik Geçiş Sistemi) kullanıcı sayısı 583 220'ye,
KGS (Kartlı Geçiş Sistemi) kullanıcı sayısı 107 778'e ulaşmıştır. Bu sistemlerin tüm otoyollarda yaygınlaştırılması için çalışmalar devam etmektedir.

Ayrıca;

İstanbul Boğaz Köprüsünün koruyucu kaplamasının yenileme işi başlatılmıştır.

Otoyollarımızdaki **trafik güvenliğini arttırıcı önlem çalışmalarında** reflektif özelliği azalan tüm levhalar yenilenerek, kutu ve poligon kesitli konstrüksiyonlara dönüştürülmüş ve görünürlüğü kaybolmuş yol çizgileri termoplastik boya ile yenilenmiştir.

Yerleşim alanlarından geçen otoyollarımızda ise her türlü canlı geçişinin engellenmesi için Jiletli Telçit uygulaması başlatılmıştır. Tüm otoyol güzergahlarında trafik güvenliğinde önemli bir yapı olan oto korkuluklarının hasarları tamir edilmiştir.

**Sayın Başkan,
Komisyonun Değerli Üyeleri,**

Önem verdiğimiz diğer çalışmalardan biri de 1999 yılı Kocaeli ve Düzce Depremlerinden sonra; İstanbul çevre yolları üzerindeki Boğaziçi, Fatih Sultan Mehmet ve Haliç Köprülerinin de yer aldığı 13 adet köprü ve viyadüğün, Japon Uluslararası İşbirliği Bankasından sağlanan kredi ile finanse edilmek üzere, sismik takviyesine karar verilerek ihalesi yapılmıştır. Çalışmalara 2006 yılında başlanacaktır.

Yine bu köprü ve viyadüklerin dışında kalan 22 adet köprü ve viyadükten 10 adedinin sismik takviyesi yapım işi tamamlanmıştır.

Ayrıca Anadolu Otoyolu Çamlıca-Gümüşova arasındaki köprü, viyadük ve tünel olmak üzere toplam 157 adet sanat yapısının sismik açıdan incelenmesi tamamlanmış, sismik güçlendirme projeleri hazırlanıp ihaleleri yapılmıştır. Çalışmalara 2006 yılında başlanacaktır.

Halen bazı otoyollarımız üzerindeki köprü, viyadük, altgeçit, üstgeçit, vb. gibi 144 adet sanat yapısının incelenmesi ve ihtiyaç duyulanların sismik takviye projelerinin hazırlanmasına ilişkin çalışmalarımız da aralıksız olarak devam edilmektedir.

Yol yapım işlerinin önem arz eden projelerinden olan ve kamu oyunda da sık sık gündeme gelen **Karadeniz Sahil Yolunun** Samsun-Sarp arasındaki 531 Km.lik kısmının 410 Km.lik kesimi trafiğe açılmış olup, kalan kısmının 2006 yılında tamamlanması hedeflenmiştir.

151 km. uzunluğundaki Sinop-Samsun yolunun 38 km.si tamamlanarak trafiğe açılmış olup, kalan kısmının 2006 ve 2007 yıllarında trafiğe açılması hedeflenmiştir

Ülkemizin önemli güzergahlarından biri olan;

Bozüyük-Bilecik-Osmaneli-Mekece-Adapazarı Yolunun, toplam uzunluğu 133 kilometredir. Bunun 86 Km.si Bozüyük-Mekece, 47 Km.si ise Mekece-Adapazarı kesimidir. Yol 2X2 şeritli olarak projelendirilmiştir.

Bozüyük-Mekece-Adapazarı yolu 4 ayrı kesimde 300 Milyon YTL. bedelle dış kredili olarak ihale edilmiştir. Yeterli ödenek verilmesi halinde 2007 yılında tamamlanması hedeflenmiştir.

Değerli Arkadaşlar;

Yine Ülkemiz turizmi açısından önem arz eden 134 Km. uzunluğundaki **Antalya-Alanya Yolunun** tamamı bölünmüş yol olarak trafiğe açılmıştır. Ancak kalan bir kısım ikincil işlerin ve bazı imalatların bitirilebilmesi için 45 Milyon YTL. ödeneğe ihtiyaç bulunmaktadır.

Şanlıurfa-Silopi Yolu da taşıt yoğunluğu açısından oldukça önemli bir güzergahtır.

Bölünmüş yol olarak yapımı planlanan bu yol 351 km.lik uzunluğundadır. 256 km.sinin bölünmüş yol ihalesi yapılmış olup, çalışmalar sürdürülmektedir. Geriye kalan 95 km. uzunluğundaki Şanlıurfa-Viranşehir-Kızıltepe arasının da önümüzdeki yıl ihale edilmesi planlanmaktadır. Bu yolun proje maliyeti 703 Milyon YTL.dir.

Kınalı Ayırımı-Tekirdağ-İpsala Hududu Yolu; Türkiye ile Yunanistan arasında karayolu bağlantısını sağlayarak İpsala Sınır Kapısına giden 178 Km. uzunluğundaki bu bölünmüş yol projesinin, geometrik standardının yükseltilmesi kapsamında 169 Km.si tamamlanarak trafiğe açılmıştır.

Ülkemiz Karayolu ulaşımının önemli arterlerinden biri olan **Ankara-Samsun Yolu;** 395 Km. uzunluğunda olup, 185 Km.si bölünmüş yol olarak trafiğe açılmıştır. Kalan 210 Km. de 6 adedi Avrupa Yatırım Bankası Kredisi olmak üzere toplam 12 adet ihale yapılarak işe başlanmış olup,yolun tamamında % 50 fiziksel gerçekleşme sağlanarak, gerekli ödeneğin temini halinde 2006 ve 2007 yıllarında trafiğe açılacaktır.

**Sayın Başkan ve
Komisyonumuzun Değerli Üyeleri;**

Tüm kamuoyunun yakından takip ettiği Bakanlığımızın hizmetlerinin başında **Bölünmüş Yol Yapım Çalışmaları** gelmektedir. Hükümetimizin Acil Eylem Planı kapsamında 15 bin Km bölünmüş yol hedefine ulaşmak amacıyla, kapasite yetersizliği görülen ve taşıt trafiği 5000'nin üzerinde olan 1.öncelikli bölünmüş yollar, uluslararası ağ bütünlüğü nedeniyle belirlenmiş bölünmüş yollar ve ulusal ağ bütünlüğü nedeniyle belirlenmiş bölünmüş yollardaki yapım çalışmalarına 2002 yılı sonu itibariyle hız verilmiştir.

2003 yılından günümüze kadar bağlantı yolu ile birlikte 159 Km. daha otoyol trafiğe açılarak toplam 2004 Km. otoyola ulaşılmıştır. Ancak daha sonra şehiriçi yol niteliği kazanması nedeniyle 229 Km.lik otoyol İstanbul Büyükşehir Belediyesine devredilmiştir.

2003 yılı öncesi, bağlantı yolu ile birlikte 1 845 Km. otoyol, 3859 Km. bölünmüş devlet yolu ve 450 Km. de bölünmüş il yolu yapılmış iken, iktidarımız döneminde,

6 722 Km.de bölünmüş yol çalışması yapılmış,
Bu yolların 5 040 Km'si asfalt seviyesinde, (988 Km. bitümlü sıcak karışım, 4 052 Km. sathi kaplama)

2005 yılı Ekim sonu itibariyle 1 440 Km. bölünmüş yol, sathi kaplama seviyesinde,
854 Km'si üstyapı seviyesinde,
828 Km'si ise toprak tesviye seviyesinde tamamlanmış olup, çalışmalar hızla devam etmektedir.

Bugün itibariyle trafiğe açık bulunan bölünmüş yol uzunluğu otoyollarla birlikte 11 124 km.dir.

Trafiğe açılan bölünmüş yollarda yapılan **Trafik Kazalarını İzleme Çalışmalarında;** hatalı sollamalara bağlı çarpışma riskinin azaldığı, yine ölümlü kazalarda % 50-70 arasında azalma olduğu tespit edilmiştir.

Bu sonuçlar da, ülkemizde her yıl yüzlerce insanımızın ölümüne, binlerce insanımızın yaralanmasına ve milyonlarca dolar maddi kayıplara neden olan trafik kazalarının önlenmesinde bölünmüş yolların yapımının önemini bir kere daha ortaya koymaktadır. Ayrıca, 13 projede de 2x1 olarak 240 Km. uzunluğunda da Devlet ve İl Yolu bitirilmiştir.

2005 yılında 15 500 Km. yolun asfalt onarımı ve iyileştirilmesi gerçekleştirilmiştir.

2005 yılında yaklaşık 4050 m. uzunluğunda 95 adet köprü yapımı bitirilerek, trafiğe açılmıştır. Yine 69 adet köprüde de muhtelif bakım ve onarım çalışması tamamlanmıştır.

Bakım ve Trafik Hizmetleri olarak da; 61 814 Km.lik yol ağının geçit vermez durumda olan 737 Km.lik kesiminin dışında kalan 61 077 Km.lik yolda, 382 adet kar mücadele merkezinde, 4 329 adet personel ve 3 380 adet makine ile bakım ve kar mücadelesi çalışmaları sürdürülmektedir. Ekim ayı itibariyle 46 000 Km devlet ve il yolunda yatay işaretleme çalışması yapılmıştır.

Kaza Kara Noktalarıyla ilgili iyileştirme çalışmalarımız devam etmektedir.

2005 yılında tamamı bütçeden karşılanmak üzere 85 adet kaza kara noktası ve kaza potansiyeli yüksek olan kesim ile trafik güvenliğine yönelik 25 adet hemzemin geçitte Otomatik Bariyer tesis edilmesi çalışmaları sürdürülmektedir.

3 yıllık gözlem sonuçlarına göre, iyileştirilen kaza kara noktalarındaki trafik kazası sayısında %64, ölü sayısında %94, yaralı sayısında %79 ve maddi hasarlı araç sayısında %65 azalma sağlanmıştır.

**Sayın Başkan,
Değerli Üyeler,**

Yollarımızın bozulmasında ve trafik kazalarının olmasında önemli rol oynayan, aşırı yüklemenin tespiti açısından önem arz eden 23 adet ön ihbarlı sabit kantar yapım işi üzerinde çalışılarak, büyük bölümü hizmete sunulmuştur.

Ayrıca, bu yıl bölünmüş yol çalışmalarında kamu kurum ve kuruluşlarından 433 adet, Genel

Müdürlüğümüz makine parkından da 633 adet olmak üzere toplam 1066 adet makine kullanılmıştır.

Plan ve Bütçe Komisyonunun Değerli Üyeleri,

Şimdi de sizlere önümüzdeki Bütçe Dönemi için öngörülen ödeneklerle yapacağımız faaliyetlerden bahsetmek istiyorum.

2006 yılı Bütçe Kanunu Tasarısında Karayolları Genel Müdürlüğü' ne; 2 Milyar 714 Milyon 700 Bin YTL. yatırım ödeneği verilmiştir.

Bu ödeneğin; 2 Milyar 691 Milyon YTL'si Ulaştırma Sektörü, 18 Milyon YTL'si Turizm Sektörü ve 5 Milyon 700 Bin YTL'si de Enerji Sektörü içindir. 1 Milyar 248 Milyon 646 Bin YTL Cari ödeneğin tahsisi ile birlikte, toplam ödeneğimiz 3 Milyar 963 Milyon 346 Bin YTL'dir.

Ulaştırma Sektörüne verilen ödeneğin 1 Milyar 224 Milyon 200 Bin YTL.si dış kredi olup, sektör ödeneğinin 978 Milyon 500 Bin YTL.si otoyol projelerine, 1 Milyar 712 Milyon 500 Bin YTL.si de diğer karayolu projelerine ayrılmıştır.

Bu Bütçe ile

İzmir Çevre Yolunda 10 km. otoyol,

Bolu Dağı Geçişinde 22 km. otoyol,

Bursa Çevre yolunda 51 Km. otoyol,

Birecik-Suruç Kesiminde 41 Km otoyol 12 Km bağlantı yolu,

Gaziantep-Birecik kesiminde ise 54 Km otoyol 8 Km bağlantı yolu,

Gaziantep Çevre yolu kesiminde 15 Km otoyol,

Suruç-Şanlıurfa Kesiminde 51 Km otoyol, 23 Km bağlantı yolunun tamamlanması hedeflenmiştir.

Devlet ve İl Yollarında; % 95'ler mertebesine ulaşan karayolu taşımacılığı ve Devlet Yollarında ağır taşıt oranlarının yer yer % 60'lara ulaştığı gerçeği ile; Yıllık Ortalama Ağır Taşıt Trafiğinin 500'den fazla olduğu yol kesimlerinin bitümlü sıcak karışım kaplamalı hale dönüştürülme çalışmalarına devam edilecektir.

Devlet ve İl Yolları yapım-onarım çalışmalarında istenilen hedefin yakalanabilmesi için tahsis edilen ödeneklerin artırılması gereklidir. 2006 yılında kapasite yetersizliği bulunan birinci derecedeki yollar ile trafiğin yoğun olduğu akslarda sathi kaplama yapılan yolların bitümlü sıcak karışım kaplama (BSK) yapılması öncelikli hedefimizdir.

2006 yılındaki Bölünmüş Yol hedefimize ulaşmak için; 2005 yılı sonunda sathi kaplamalı

olarak bitirilen 5 040 Km.lik yolun öncelik sırasına göre en az;

300 Km.sinin Bitümlü Sıcak Karışım (BSK),

2005 yılında sathi kaplama seviyesinde bitirilen 1 440 Km. yolun da ikinci kat sathi kaplamalarının yapılması,

Alt temel seviyesinde bitirilen 854 Km. yolun çift kat sathi kaplama yapılması hedeflenmiştir.

Ayrıca 2006 yılında 1000 Km. bölünmüş yolun sathi kaplama seviyesinde bitirilebilmesi hedeflenmiştir.

**Sayın Başkan,
Komisyonumuzun Değerli Üyeleri,**

Hükümetimiz iktidara geldikten sonra ülkemizin her bölgesinde çalışmalarını yoğunlaştırmış, 350 projede 973 müteahhit ve taşeronla çalışarak ülkemizi bir şantiye haline getirmiştir. Hızlı bir şekilde gelişen ve büyüyen ülkemizin aynı paralellikte karayolu ulaşım alt yapısını geliştirmesi zorunluluk arz etmektedir. Diğer ulaşım sistemleri ile entegre olmuş, kamu ve özel sektör yatırımlarını tetikleyecek ve teşvik edecek, toplumun sosyal ve ekonomik ihtiyaçlarını yeterli seviyede karşılayacak ulaşım projelerinde, çalışmalarını hızlı bir şekilde sürdürmek arzusundadır.

Sağlanan kaynaklar etkin ve efektif bir şekilde kullanılarak, bu hedeflere ulaşılmaya çalışılacaktır.

Diğer yandan, ağır ve yoğun trafik şartları altında hizmet veren, mevcut yollara ilave olarak yapılan yeni yolların bakım ve trafik güvenliği hizmetlerinde aksama olmaması için yol bakım ödeneklerinin de artırılması önem arz etmektedir.

Ayrıca Karayolları Genel Müdürlüğü; Otoyollar ile Devlet ve İl Yollarının önemli akslarında dış kredi kullanarak yapım çalışmalarını yürütmektedir. Dış kredilerin zamanında kullanımı açısından işlemlerin Hazine Müsteşarlığı tarafından kısa sürede onaylanarak, gerçekleştirilmesi büyük önem taşımaktadır.

**Sayın Başkan,
Değerli Üyeler,**

Afet İşleri Genel Müdürlüğü'nün faaliyetlerine kısaca değinmek istiyorum.

7269 sayılı Afet Kanunu kapsamında, deprem, yangın, su baskını, yer kayması, kaya düşmesi, çığ ve benzeri doğal afetlerde, yapı ve kamu tesislerinin genel hayata etkili olacak şekilde zarar görmesi veya görebileceğinin tespit edilmesi halinde, Afet İşleri Genel Müdürlüğümüz afet öncesi, afet anı, afet sonrası olmak üzere üç aşamada hizmet vermektedir.

Afet İşleri Genel Müdürlüğü, Hükümetimiz döneminde, ülke ölçeğinde afet tehlike risk ve yerel haritalarını hazırlayan, yerel ölçekte mikrobölgeleme haritalarını hazırlattıran ve zemin etütlerini yaptıran, kontrol eden ve standartları belirleyen bir vizyona ve misyona göre yeniden şekillendirilmektedir.

Afet İşleri Genel Müdürlüğü yeni konumunda, geçmişinden ders çıkaran; öncü ve örnek bir anlayışla ;

2003 yılında Bingöl, Tunceli-Pülümür, Denizli-Buldan, İzmir-Seferihisar-Urla, Malatya, Elazığ ile 2004 yılında Erzurum-Aşkale ve Ağrı-Doğubeyazıt'ta meydana gelen depremler sonrası, toplam 70 bin adet konut ve işyerinin hasar tespitlerini çok kısa sürede tamamlayarak, afetzedelerin hak sahipliği, yer seçimi ve konut yapımını, ilk defa hükümetimiz döneminde, adım adım eşzamanlı planlayarak, geçici iskan konutuna ihtiyaç duyulmadan, Türkiye'nin prestij çalışmasını sergilemiş ve afetzedelerin daimi iskanı için 14 432 konut ile 1 164 ahırını yılı içerisinde inşaa ettirerek, vatandaşlarımıza teslim etmiştir.

Yine Hükümetimiz döneminde 1999 Marmara depremi sonrasında ihalesi yapılmış ve çeşitli nedenlerden dolayı 2003 yılına kadar tamamlanamayan 2 912 adet Afet konutu ve 566 adet işyeri ve kalıcı konut alanlarının eski yerleşim yerlerine bağlantı yolları ile yerleşim yerlerindeki altyapı eksiklikleri tamamlanmıştır. Ayrıca bölgede altyapısı tamamen tahrip olan, başta Adapazarı olmak üzere, Gölcük ve Körfezi kapsayan 28 Belediyenin altyapısı da tamamlanmıştır.

1999 Marmara Depremi sonrası 5 ilde, çok sayıdaki yerleşim yerinde, büyük bir miktarı şahıs mülkiyeti araziler üzerinde inşa edilen 44 107 prefabrike konutun, 10 708 adedi ülke genelinde eğitim, sağlık ve diğer hizmetlerde kullanılmak üzere kamu kurum ve kuruluşlarına, 3 815 adedi ise bölgede yaşayan dar gelirli vatandaşlarımızın barınmalarına Bakanlar Kurulu Kararıyla tahsisi yapılmıştır. Öncelikle, şahıs mülkiyeti araziler üzerinde bulunan prefabrike konutlardan 22 764 adedinin satışı yapılarak 30 Milyon YTL., arsaların boşaltılması nedeniyle ödenmesi gereken kira unsur bedelinden de 15 Milyon YTL. olmak üzere, toplam 45 Milyon YTL. devletimize kazandırılmıştır.

Bölgede kullanılmayarak yıpranan ve bakımsız kalan 4 511 konteynır toplatılarak, ilk defa Kuzeydoğu Anadolu, Doğu ve Güneydoğu Anadolu fay hattında bulunan ve deprem riski altındaki yerleşim yerlerinde, afet anında geçici barınmayı sağlamak üzere, merkez dahil 13 ilde lojistik depolar oluşturulmuştur. Bu konteynırlardan 808 adedi İran'ın Bam şehrinde meydana gelen depremden etkilenen afetzedelere barınmalarını sağlamak üzere gönderilerek, bir Türk Köyü oluşturulmuştur.

2005 Yılı Bütçe Faaliyetleri; 2005 yılı içerisinde meydana gelen, Bingöl-Karlıova, Hakkari ve İzmir depremleri, Sivas-Koyulhisar, Sugözü yer kayması, Çorum-Kargı, Saraycık ve Artvin-Yusufeli, Tekkale yangın afetleri, ile 1966 yılından bugüne kadar değişik afetlerden dolayı yapılması gereken konutlarda dahil olmak üzere toplam 323 Milyon YTL. ayrılmıştır. İktidarımız döneminde sorunun çözümü için sistematik olarak % 30 bütçe gelirlerimiz arttırılmıştır. Bu kapsamda 2005 yılı yatırım programına 5484 adet ihaleli konut, 17 866 EYY' li konut, 290 işyeri, 19 altyapı projesi, 6 adet afet önleyici tedbir projesi, 2 476 Ahır projesi, 798 konut ve 104 işyerinin onarım projesi yer almıştır.

2005 Sonu itibariyle 3 511'i EYY'li, 568'i ise ihaleli konut olmak üzere, toplam 4 079 konutun yapımı tamamlanacak olup, geriye kalan 19 271 EYY'li ve ihaleli konutun da 2005 yılı ödenek programına göre yapım çalışmaları devam etmektedir.

Afet İşleri Genel Müdürlüğümüze 2006 Yılı Bütçesinden;

----- a) Cari	:	33 Milyon 919 Bin YTL.,
----- b) İhaleli İşler	:	73 Milyon YTL.
----- c) E.Y.Y. li İşler	:	105 Milyon 618 Bin YTL.,
----- d) Kamulaştırma	:	6 Milyon YTL.,
----- e) Acil Yardım Ödemeleri	:	49 Milyon 246 Bin YTL.,
----- f) Sermaye Giderleri	:	1 Milyon 700 Bin YTL.,
----- g) Mülga Köy Hizmetlerinin, ----- Genel Müdürlüğümüze ----- devir olan yatırımları için	:	22 Milyon 812 Bin YTL.,

olmak üzere **toplam 292 Milyon 295 Bin YTL.** ödenek öngörülmüştür.

58. ve 59. Hükümetlerimiz dönemlerinde, bir taraftan yılı içerisinde meydana gelen afet konutlarının yapılması sağlanırken, diğer taraftan da aralarında 1966 afetlerinden dolayı konutlarının yapılmasını bekleyen, geçmiş yıllardan birikmiş, 10 783 afetzedenin konutları da yatırım programına alınarak, yapımına başlanmıştır.

Böylece etüt proje programında konut yapımını bekleyen hak sahibi sayısı, son yıllarda programa alınanlar dahil olmak üzere, 8 500'e indirilmiştir.

Bu çalışmalarımızın yanında bütün belediyelerimizi ilgilendiren, objektif kriterler ve hakkaniyet ölçülerinde hazırlanmadığı yargı kararıyla da tespit edilerek, Danıştay tarafından iptal edilen, 57. Hükümet döneminde yayınlanan **Belediyeler Afet Kararnameleri** yerine, bu konudaki haksızlığı telafi etmek için 29.05.2003 tarih ve 4864 Sayılı Kanun çıkartılarak afetten zarar görmeyen belediyelerin gelirlerinden kesilerek, zarar gören belediyelere aktarma yapılan sistem değiştirilmiş, afetten zarar gören belediyelere afet tertibinden ödenek aktarılma imkanı sağlanmıştır.

Düzelme sadece bununla kalmamış, mahkeme kararlarında belirtilen gerekçeler esas alınmak suretiyle, iptal edilen kararnameler yenilenmiş ve 15.11.2005 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan 9539, 9540 ve 9541 sayılı Bakanlar Kurulu Kararları ile haksızlıkların giderilmesi sağlanmıştır.

İstanbul İli Avcılar ilçesindeki muhtemel heyelan afeti nedeniyle, 7269 sayılı Afetler Kanununun 13/d maddesi hükmü uyarınca, Bakanlar Kurulunun 28.06.2005/9109 sayılı kararı ile “**Afete Maruz Bölge**” kararı alınmıştır. Yer seçim ve hak sahipliği çalışmalarına devam edilmekte olup, söz konusu afetzedelerin konutlarını boşaltmaları sonrasında mağdur olmamaları için, malik ve kiracı olduklarına bakılmaksızın kira yardımı yapılmıştır.

Bilindiği üzere, ülkemiz deprem afetinden önemli ölçüde etkilenmekte olup, son yüzyılda yurdumuzun çeşitli yerlerinde 195 adet hasar yapıcı deprem meydana gelmiş, 100 bine yakın vatandaşımız hayatını kaybetmiş ve 650 binin üzerinde konut ve işyeri yıkılmış veya ağır derecede hasar görmüştür.

Bugüne kadar meydana gelen afetlerdeki can ve mal kaybına göre, deprem afeti, ülkemizde tüm afetler içinde, % 61'lik bir oranla birinci sıradadır.

Depremi ne denli büyük bir tehlike olduğunu ifade eden bir başka veri ise, ülkemiz topraklarının % 84'ünün I ila III üncü derece deprem bölgesi kuşaklarında olmasıdır. Bu bölgelerde yaşayan nüfus ise ülke nüfusunun % 85'idir.

17 Ağustos 1999 tarihinde yaşadığımız deprem de bu gerçeğin bir ifadesidir.

17 Ağustos depremi, insanımıza “deprem olursa ne yapmalı” dan çok “deprem olmadan ne yapmalı” bilincinin oluşumuna katkı sağlayan acı bir tecrübedir.

Bu bilincin Devlet düzeyindeki karşılığı ise “yara sarmak değil yara almamak” politikasıdır. Bu gerçekten hareket eden Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, afetlerle ilgili temel politika, misyon ve vizyonunu buna göre şekillendirmiş; yürütmekte olduğu afet riskli alanlarının belirlenmesi ve yerleşime kapatılması, hasar tespiti, hak sahipliği çalışmaları, uzun süreli geçici iskan, etüt ve

projelendirme ile sürekli iskan gibi rutinleşmiş faaliyetlerdeki kalite artırımına dönük çalışmalarına devam etmekle beraber, son dönemde yukarıda zikredilen politika, doğrultusunda yeniden yapılandırılarak, afet sonrası kriz yönetimine minimum düzeyde gereksinim bırakacak risk yönetimi çalışmalarına yoğunlaşmıştır.

Bakanlığımız, deprem afetinin tüm yönleriyle ele alınabilmesi için 28 Eylül – 1 Ekim 2004 tarihlerinde, ülkemizde ilk defa oldukça geniş bir katılımı ile gerçekleştirilen ve mevcut durumun ortaya koyulmasından çok planlanan yasal, idari ve kurumsal düzenlemelere kaynak oluşturulmasını ve deprem bilincinin toplumun tüm kesimlerinde yayılmasını sağlamayı amaçlayan Deprem Şurası'nı düzenlemiştir.

Bakanlığımızın, Deprem Şurası Eylem Planı çerçevesinde alınan kararlar doğrultusunda tamamladığı ya da halen yürütmekte olduğu çalışmaları şöyle özetleyebiliriz:

1. Öncelikli olarak mevzuatta gerekli düzenlemeler yapılmaya başlanılmıştır. İmar, Afet ve Yapı Denetim Kanunları'nın revizyonu ile Yapı Kanunu ve Güçlendirme Yönetmeliği çıkarılması nihai aşamaya gelmiş bu kapsamdaki çalışmalardır. Ayrıca imar ve yapılaşma sistemine katkı sağlayan Kat Mülkiyeti, Doğal Afetler Sigortası (DASK) ve Yetkin Mühendislik Kanunu gibi mevzuatların hazırlanması için ilgili kurumlarla yapılmakta olan çalışmalarımız devam etmektedir.

2. Alt Yapılar ve Karayolu Yol Boyu Mühendislik Yapıları İçin Afet Yönetmelikleri hazırlanmıştır.

3. Afet yönetimi çerçevesinde zarar azaltma, hazırlıklı olma ve iyileştirme aşamalarını bir plana bağlayan, Afet Yönetimi Stratejik Planı çalışmalarında nihai aşamaya gelinmiştir.

4. Deprem verilerinin daha doğru elde edilmesi ve diğer kurumlarla paylaşımının sağlanması için bakanlığımızın Afet İşleri Genel Müdürlüğü bünyesinde bulunan, Ulusal Sismik Ağ, Türkiye'nin ilk uydu iletişimli kayıt cihazları ile güçlendirilmiş ve Ulusal Deprem İzleme ve Değerlendirme Merkezi kurulmuştur.

Bakanlığımızda, 20 adet uydu iletişimli genişbant ve 30 adet online telefon hattı iletişimli kısa periyod deprem kayıt istasyonları ile tüm Türkiye'deki deprem aktivitesi 24 saat süreyle izlenmektedir.

5. Türkiye Ulusal Kuvvetli Yer Hareketi Kayıt Şebekesi dahilinde, Ülke geneline yayılmış 158 adet ivme ölçer depremkayıt istasyonu çalıştırılmaktadır.

6. Deprem dahil riskli alanların belirlenmesi ve gerekli önlemlerin alınması için diri fay veritabanı ve bütünleşik afet tehlike haritaları hazırlanılmakta ve mevcut yapı stoğu değerlendirilmektedir.

Bu amaçla; Kastamonu ve Karabük illerinin bütünleşik afet tehlike ve risk haritaları hazırlanmıştır. Zonguldak ve Bartın illerinde çalışmalarımız sürdürülmektedir.

7. İmar planlarına esas Yer Bilimleri Raporları ile Temel-Zemin Etütleri Formatı hazırlanmış ve yürürlüğe konulmuştur.

8. Mikrobölgeleme çalışmalarının yapılması şartının mahalli idarelerle ilgili mevzuatta yer alması sağlanmıştır.

9. Halkın bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesi amacıyla üniversiteler, meslek odaları ve sivil toplum kuruluşlarının desteği de alınarak, toplumsal örgütlenme ve eğitim programları uygulanmaktadır.

Uluslararası işbirliği ile afet yönetimi konusunda çalışmalar da yapılmaktadır.

Orta Asya Cumhuriyetleri ile doğal afetlerin önlenmesi-zararların azaltılması konusunda bölgesel teknik işbirliği altyapısının hazırlanması projesi bu amaçla sürdürülen bir çalışmadır.

AR-GE Projelerimiz;

1. TÜBİTAK, Kamu Kurumları Araştırma Projeleri kapsamında Bakanlığımız tarafından başlatılan ve TÜBİTAK'ça desteklenmesine karar verilen **“Türkiye'nin Deprem Riski Yüksek Jeostratejik-Ancak Tektonik Rejimleri Farklı- Bölgelerinde Deprem Davranışının Çok Disiplinli Yaklaşımlarla Araştırılması”** Projesinde Afet İşleri Gn.Md.lüğü ve TÜBİTAK ana yürütücüleri olmakla birlikte, 11 bölge üniversitesi de projede yer almaktadır. Proje 15.5 Milyon YTL'lik bütçesi ve çalışma sahasının büyüklüğü itibarı ile ülkemizde deprem araştırmaları konusunda en büyük projedir. Proje ile ülkemizde 3 ana fay zonunda (Kuzey Anadolu, Doğu Anadolu ve Ege) deprem aktivitesi ve deprem habercileri çok disiplinli çalışmalarla izlenecek, mevcut riskli bölgelerdeki deprem tehlikesi hassas olarak ortaya konabilecektir.

2. TÜBİTAK Kamu Kurumları Araştırma Projeleri kapsamında bakanlığımızca başlatılan bir diğer proje ise **“Ulusal Kuvvetli Yer Hareketi Kayıt Şebekesi Veri Tabanının Uluslararası Ölçütlere Göre Derlenmesi Projesi”** olup, ODTÜ Deprem Mühendisliği Araştırma Merkezi ile ortaklaşa gerçekleştirilecektir.

Diğer çalışmalarımız;

1. Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu'nun 2005 yılı birinci toplantısında alınan 2005/11 no'lu kararla, TÜBİTAK, Kandilli ve Üniversitelerle işbirliği içinde deprem ile ilgili kamusal araştırma çalışmalarının koordinasyonu görevi Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na verilmiştir.

Bu kapsamda Ulusal Deprem Araştırmaları Programı hazırlanarak, Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu toplantısına sunulmuş ve kabul edilmiştir.

2. Diğer bir proje ise, Deprem Tehlikesi Yüksek Olan Kırsal Alanlardaki Konutların Rehabilitasyonu Projesi'dir. Proje ile Doğu Anadolu Fayı üzerinde yer alan ve deprem açısından büyük tehlike içeren, Palu-Sincik ve Gölbaşı-Türkoğlu fay parçaları senaryo alanlarında, muhtemel bir deprem afeti sonrasında oluşacak mali kayıp ile bu bölgelerin yeniden inşasının maliyeti, mukayese edilmiştir. Proje, afet sonrası acil durum, iyileştirme ve yeniden inşa faaliyetlerinin Devlete yüklediği maliyetinin, bölgenin yeniden inşası için harcanacak rakamlardan çok daha fazla olduğunu ortaya koymuştur.

Buğn itibariyle, 5 ilimizdeki kırsal alan konutları tek tek yapı tipine göre incelenmiştir. Bu kapsamda 2 255 köy ve 863 mezradaki yaklaşık 240 bin yapı değerlendirilmiştir. Bunların % 58 nin 6 şiddetinde bir depremde bile ağır hasar göreceği uzmanlarımızca tespit edilmiştir. Kaynak bulunması halinde pilot uygulamalarla projeye başlanacaktır.

3. Başbakanlık Proje Uygulama Birimi ve İstanbul Valiliğince İstanbul'daki kamu binalarının güçlendirilmesi amacıyla Dünya Bankasından temin edilen 400.000.000 \$ lık kredi ile hastane, yurt, okul gibi kamu binalarının güçlendirilmesi çalışmalarına başlanmıştır.

Hkmetimiz, bir taraftan Marmara, Afyon ve bizim dönemlerimizde meydana gelen depremlerin yaralarını sararken, diğer taraftan da zarar azaltma çalışmalarına ağırlık vermiştir.

Görüldüğü gibi, Bakanlığımız gerek afet öncesi gerekse afet sonrası yürütmüş olduğu çalışmaları, kanun ve diğer mevzuatın kendisine verdiği yetki ve sorumluluklar kapsamında en iyi bir şekilde sürdürmeye devam etmektedir.

Bakanlığımızın **Yapı İşleri Genel Müdürlüğü**; Genel Bütçeye dahil kuruluşlar ile İl zel İdarelerine ait bina ve tesislerin, kamu ve afetle ilgili daimi iskan için yaptırılacak her türlü yapı ve konutların, talep halinde, her türlü kuruluş ve tüzel kişilerce kamu yararına yaptırılacak bina ve tesislerin proje - inşaatlarını yapmak, yaptırmak ve kontrollük hizmetlerini yürütmekle görevlidir.

2005 yılında da Genel Bütçe, zel İdare ve Afet Yatırımları olmak üzere 3 Milyar 421 Milyon YTL. proje bedelli ve yılı deneği 872 Milyon YTL. olan, 1 651 adet yatırım üzerinde çalışılmaktadır.

2003 yılında Bingöl ili ve çevresinde, 2004 yılında da Erzurum ilçelerinde ve Ağrı Doğubeyazıt'ta meydana gelen deprem afetleri sonucunda daha hızlı hareket etmek, sorunları yerinde çözmek maksadıyla Yapı İşleri Genel Müdürlüğümüze bağlı Deprem Bölgesi Müstakil Kontrol Amirlikleri kurulmuş; Bingöl'de 1 314 adet afet konutu, Erzurum ilçelerinde 1 821 adet afet konutu ve 1 164 adet ahır, Ağrı Doğubeyazıt'ta 444 adet afet konutu bitirilerek hak sahibi vatandaşlarımıza teslim edilmiştir. Bu işler için 172 Milyon 475 Bin YTL. harcama yapılmıştır.

2003- 2005 yılları arasında; Dışişleri Bakanlığı Ek Binası, Denizli, Aksaray ve İzmir Adliye Sarayları ile Rize 400, Antalya Kumluca 100, Ağrı 150 yataklı Devlet Hastaneleri, Afyon 1000, Rize 1000, İzmit Karamürsel 500 kişilik Yüksek Öğrenim Öğrenci Yurt Binaları gibi bir çok önemli projeler bitirilerek ilgili kurumlarına teslim edilmiştir.

Yine 25 Ocak 2005 tarihinde meydana gelen deprem nedeniyle Hakkari merkez ve ilçelerinde 217 konut ve 127 ahır ile 18 Nisan 2005 tarihinde Çorum Kargı'da meydana gelen yangın nedeniyle yapılması gereken 82 konutun ihaleleri hemen sonuçlandırılmış ve inşaat çalışmaları da 2005 yılı sonuna kadar bitirilecek şekilde sürdürülmektedir. Diğer taraftan Sivas Koyulhisar Sugözü köyünde can ve mal kaybına sebebiyet veren toprak kayması nedeniyle 41 konutunda etüd - proje ve arazi istimlak çalışmaları sonuçlandırılmış, inşaatların ihale çalışmaları da sürdürülmektedir.

Kanserojen madde olan Zeolitli tüf ihtiva eden bir jeolojik yapısı olduğuna ilişkin daha önceki yıllar da tespiti yapılarak Bakanlar Kurulu Kararı da çıkartılan, ancak 2004 yılına kadar herhangi bir çalışma başlatılmayan **Nevşehir Tuzköy beldesinde** yaşayan insanlarımızın konutlarının yerlerinin değiştirilmesi ile ilgili 21 Eylül 2004 tarihli Yüksek Planlama Kurulu Kararı çıkartılması sonrası 213 konut ve 13 işyerinin ihaleleri sonuçlandırılmış, 2005 yılı sonunda da bitirilmesi yönünde inşaat faaliyetlerimiz hızla sürdürülmektedir.

Bakanlığımız koordinatörlüğünde düzenlenen Deprem Şurası Eylem Planı çerçevesinde ülkemizdeki yapı stoku envanterlerinin çıkartılması ve güvenlik değerlendirilmesinin yapılması konusunda tüm Bakanlıklara ve Valiliklere Bakanlığımızca gönderilen genelgelerle belediye sınırları dahilindeki özel binaların envanter bilgilerinin çıkartılması, bina taşıyıcı sistem yapısının ve zemin özelliklerinin belirlenerek tehlike sıralaması yapılması hedeflenmiş, öncelikle 87 Milyon metrekare alanlı 77 Bin adet kamu binasının bilgi envanteri çıkartılmış olup, bu yöndeki çalışmalar sürdürülmektedir.

Diğer taraftan özellikle 1999 yılı Marmara Depreminin yapılarda meydana getirdiği büyük hasarlar sonrası can ve mal güvenliğinin temini için yapıların daha güvenli, fen ve sağlık kurallarına ve imar planlarına uygun kaliteli yapılmasını sağlamak için; 13 Ağustos 2001 tarihinde 19 ilde yürürlüğe giren 4708 sayılı Yapı Denetim Kanunu kapsamında 477 Yapı Denetim Kuruluşuna çalışma izni verilmiş olup, bu denetim firmaları vasıtasıyla 93 Milyon 882 Bin Metrekare inşaat alanını kapsayan 70 Bin adet iş denetlenmiştir. Ancak, söz konusu yasanın uygulanması sırasında ortaya çıkan eksiklikler ile aksayan hususların çözümlenmesi ve uygulamanın Türkiye geneline yayılması gereğine binaen bu yasa ile ilgili yeni düzenleme çalışmaları sürdürülmektedir.

Ülkemiz yüzölçümünün % 96'sının deprem kuşağı üzerinde bulunduğu, 1992 Erzincan depreminden sonra her 1,5 – 2 yıl aralıklarla can ve mal kaybına neden olan yıkıcı depremlerin olduğu hepimizin malumudur. Bu tür can ve mal kaybına sebebiyet veren deprem zararlarının azaltılması amacıyla alınan yukarıdaki tedbirlere ilaveten laboratuvarı bulunmayan 24 ilimizdeki Bayındırlık ve İskan Müdürlüklerine Yapı İşleri Genel Müdürlüğümüzce 1 Milyon ABD Doları

proje tutarlı MEER projesi (**Marmara Depremi Acil Yeniden Yapılandırma**) kapsamında laboratuvar malzeme ve cihazları alımı yapılarak dağıtılmıştır. Bununla bölgelerdeki inşaatlara kalite ve standart getirilmesi hedeflenmektedir.

AB Teknik Mevzuatı çerçevesinde Yapı Malzemeleri Direktifinin uyumlaştırılması çalışmalarını yürütmek üzere Bakanlığımız Koordinatör Kurum olarak belirlenmiştir. Buna bağlı olarak hazırladığımız Yapı Malzemeleri Yönetmeliği ve söz konusu yönetmelikçe zorunlu kılınan ve Yönetmeliğin uygulamasını sağlamak üzere çeşitli tarihlerde 9 adet tebliğ yayınlanmıştır. 13 Nisan 2005 tarihinde Bakanlığımız yetkilileri ile AB Komisyonu İşletmeler ve Genişleme Genel Müdürlüğü yetkilileri arasında yapılan görüşmeler sonucunda Yapı Malzemeleri Yönetmeliği kapsamındaki mevzuat uyumu çalışmaları başarıyla sonuçlandırılmış olup, resmi teyit aşamasına gelinmiştir.

Ayrıca **Yüksek Fen Kurulu Başkanlığımız**, her yıl inşaat rayiç ve birim fiyatlarını yeni ilavelerle yayınlayarak sektöre yapmış olduğu katkılarının yanı sıra müteahhitlerle idareler arasındaki sözleşme tatbikatından doğan anlaşmazlıkları çözmeye mahkeme öncesi son karar verici idari mercii durumundadır. Ülkemizde ihtisas mahkemelerinin henüz kurulmamış olduğu da dikkate alındığında mevcut boşluğu doldurarak yılda 2000 e yakın dosya incelenerek, sorunların çözümüne yardımcı olmakta ve görüş bildirmekte veya Bayındırlık Kurulu Kararı olarak sorunlara kesin çözüm getirmektedir.

Sayın Başkan Ve Komisyonumuzun Değerli Üyeleri

Teknik Araştırma ve Uygulama Genel Müdürlüğü; İmar Kanunu ve yönetmeliklerine ilişkin düzenlemeleri yapan ve bunların yurt çapında uygulanmasına yön veren; kamu yatırımlarına yönelik her tür ve ölçekteki planları hazırlayan ve onaylayan; kıyıları ve kıyı yapıları ile ilgili imar planlama ve onay işlemlerini yürüten; afet bölgelerindeki her tür ve ölçekteki planları hazırlayan ve onaylayan; gecekonduların önleme bölgelerinin ilan, planlama, uygulama ve tahsis işlemlerini yerine getiren; teknik bir ana hizmet birimimizdir.

İmar Planlama faaliyetleri çerçevesinde; İmar Kanunu ve Kıyı Kanunu kapsamında, 2005 yılında toplam 75 ayrı bölgenin kıyı kenar çizgisi, 118 ayrı yerleşme ve sahanın ise kamu yatırımları ve kıyı yatırımlarına yönelik imar planları onaylanmıştır. Genel Müdürlüğümüzce, görüşleri istenilen kurum ve kuruluşlara süre tahdidi konarak, yazılarımız belli periyotlarda takip ve tekit edilerek ve plan notlarında yeni açılım ve düzenlemeler yapılarak; planlama ve onay sürecine hız kazandırılmıştır.

Mevzuatın Geliştirilmesi çalışmaları çerçevesinde; Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmelik ile Otopark Yönetmeliğinde değişiklikler yapılmış; böylece, planlama sisteminde günün ihtiyaçlarına cevap verecek ve tarihi çevrelerin korunmasını kolaylaştıracak düzenlemeler

gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, ilgili kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, belediyeler ve sivil toplum kuruluşlarının katkıları da alınarak "Planlama ve İmar Kanunu Tasarı Taslağı" tamamlanma aşamasına getirilmiştir. Bunlara ek olarak, İçişleri Bakanlığı ve Kültür ve Turizm Bakanlığı ile birlikte "Belediyelerin Arsa, Konut ve İşyeri Üretimi, Tahsisi, Kiralanması ve Satışına Dair Genel Yönetmelik"; ve "Koruma Amaçlı İmar Planları ve Çevre Düzenleme Projelerinin Hazırlanması, Gösterimi, Uygulaması, Denetimi ve Müelliflerine İlişkin Usul ve Esaslara Ait Yönetmelik" hazırlanmış ve yürürlüğe girmiştir.

Stratejik Fiziki Planlama kapsamında; Mekansal Strateji, Kırsal Yerleşme Planlaması ve İl Çevre Düzeni Planlama yaklaşımının geliştirilmesi konularında proje çalışmaları başlatılmış; bilgisayar destekli tasarıma geçilmiştir. Bu dönemde ayrıca, toplam 41 ayrı yerleşmemizde mücavir alan incelemesi yapılmış ve bunlardan 37 adedi onaylanmıştır.

Gecekondulaşmanın Önlenmesine yönelik; yaklaşık 20 yıllık bir aradan sonra, hükümetimiz döneminde çalışmalara yeniden hız kazandırılmış, önemli atılımlar gerçekleştirilmiştir. 2005 yılında, 12 ilimizde toplam 6224 konutluk arsa tahsisi yapılmıştır. Ayrıca, 775 Sayılı Gecekondu Kanunu kapsamında, Ankara, Konya, Osmaniye, Bitlis, Hatay ve İzmir illerinde toplam 7 adet bölgede yeni Gecekondu Önleme Bölgeleri belirlenmiş; planlama ve uygulama çalışmaları başlatılmıştır.

Bilgi İşlem çalışmaları ile ilgili olarak; bilgi paylaşımında anlayış değişikliğine gidilmiş, Uzaktan Algılama ve Coğrafi Bilgi Sistemleri laboratuvarı kurularak mekansal planlama çalışmalarında çağdaş yöntemlere geçilmiştir.

Müteahhitlik Hizmetleri ve Belgelendirme kapsamında; bu dönemde yurt içi ve yurtdışındaki yatırımcılarımız ve teknik elemanlarımıza yönelik toplam 414 adet müteahhitlik, şehir plancılığı ve harita mühendisliği yeterlilik belgesi düzenlenmiştir.

Dış İlişkiler konusunda; AB müzakereleri çerçevesinde Bayındırlık ve İskan Bakanlığınının 14 başlıkta listelenen mevzuat uyum çalışmalarına başlanmıştır. Ayrıca, Marmara Depremi Acil Yeniden Yapılandırma Projesi kapsamında, ülkemizdeki afet zararlarının azaltılması amacıyla devam eden 24 ayrı projenin koordinasyonu yürütülmüş, bunlardan 3'ü tamamlanmış ve halen 21'ine devam edilmektedir.

2006 yılı için söz konusu Genel Müdürlüğümüze yaklaşık 11 Milyon YTL ödenek öngörülmüştür. Bu dönemde, gerek ülkemizin geçirmekte olduğu dönüşüm, gerekse uluslararası boyutta yaşanan gelişmeler dikkate alınarak, anılan çalışmalar ve projelere devam edilecek; ayrıca, "Planlama Arşivinin Sayısal Ortamda İlgili Kurum Ve Kuruluşlarımızın Kullanımına Sunulması", "Yerleşmelerin Dönemsel Durum Raporlarının Hazırlanması" ve "Yerel Yönetimlerin Planlama ve İmar Konusundaki Faaliyetlerinin Denetlenme Programının Etkinleştirilmesi" gibi yeni projeler ve çalışmalar başlatılacaktır.

**Sayın Başkan,
Değerli Üyeler,**

Bakanlığımızın ilgili kuruluşu olan **İller Bankası Genel Müdürlüğümüz;** 3225 Belediye, 16 Su ve Kanal İdaresi, 81 İl Özel İdaresi ve 2 İlçe Özel İdaresi olmak üzere toplam 3 324 mahalli idare birimine hizmet üreten ve Bakanlığımızın bünyesinde yer alan ilgili kurumumuzdur.

Bankamız 2005 yılında proje bedeli 900 Milyon YTL. olan 183 adet işi tamamlayarak Belediyelerimizin hizmetine sunmuştur.

İller Bankası 2003 yılından itibaren çevre projelerine özel önem vermektedir. Bu yıl 245 adet atıksu arıtma tesisinin proje ve etüt çalışmaları yapılmıştır. 150 Milyon YTL. proje bedelli, 9 adet atıksu arıtma tesisinin inşaatı çalışmaları devam etmektedir. Ayrıca, 2005 yılında 55 Milyon YTL. ödenek ile ülkemizdeki deniz, göl, akarsu ve tatlı su kaynaklarının kirlenmesinin önlenmesine ve çevrenin korunmasına yönelik projelere hibe destek verilmektedir.

İller Bankası, belediyelere teknik danışmanlık ve müşavirlik hizmetleri vermekte ve kendi imkanları ile yapmış olduğu işler karşılığında bir bedel almamaktadır.

Bu işlerin başında;

- Halihazır Harita
- İmar Planları,
- Küçük çaplı projelendirme çalışmaları, gelmektedir.

Bu kapsamda 2005 yılı içerisinde toplam tutarı 15 Milyon YTL. olan 113 adet iş hibe olarak yapılmıştır.

Hükümetimizle beraber devletin birçok kurumunda olduğu gibi İller Bankası'nda da önemli değişimler yaşanmıştır.

Öncelikle, İller Bankası "kâr" amacı güden bir kurum olmaktan çıkartılıp, "hizmet" amaçlı kurum haline getirilmiştir.

Belediyelerimizin sorunlarının çözümüne katkı sağlamak ve daha iyi hizmet sunmak amacıyla kredilerin faiz oranları düşürülmüş ve vadeleri uzatılmıştır. Uzun vadeli yatırım kredilerinin vadesi 5 yıldan 10 yıla çıkarılmış, faiz oranı %35'ten %9'a indirilmiştir. Ayrıca, 3 yıla kadar geri ödemesiz dönem uygulaması başlatılmıştır.

2005 yılında belediyelerimizin araç, gereç ve malzeme ihtiyaçlarının karşılanması için verilen krediler de dahil her türlü yatırım projesi kredilerinde faiz oranı % 9 olarak uygulanmaktadır.

Böylelikle, İller Bankası yaklaşık 20-25 yıldır Türkiye'de ilk defa bankaların uyguladığı faiz oranını %10'un altına indirmiş bulunmaktadır.

2006 yılında alt yapı projelerinde bu oranı % 5 civarına indirmeyi hedeflemektedir.

Daha önce İller Bankası belediyelerin patronu diye takdim edilirken bu zihniyet tamamıyla değiştirilerek, belediyelere hizmet eden, onların sorunlarını çözen ve belediyeleri İller Bankası'nın patronu haline getiren bir anlayış hâkim kılınmıştır.

İller Bankası'nın gerçekleştirdiği önemli değişimlerden biri de şeffaf ve adil uygulamalarıdır.

2005 yılında belediye hisselerinin gönderilmesinde, tüm belediyelere en az % 60 oranında pay gönderilmesi uygulamasına devam edilmiştir. Ayrıca, Temmuz, Ağustos, Eylül aylarında belediye hisselerinde hiçbir kesinti yapılmadan paylarının tamamı gönderilmiştir.

Kredi talebinde bulunan belediyelerden, şartları uygun olanların tamamına ayırım yapılmaksızın kredi sağlanmıştır. Belediyelerimize 2005 yılında Banka yatırım programında bulunan işleri için 400 Milyon YTL., kendi yatırım programındaki işler için 94 Milyon YTL., araç, gereç ve malzeme alımları için 138 Milyon YTL. olmak üzere toplam 632 Milyon YTL. kredi kullandırılmıştır.

İller Bankası tarafından gerçekleştirilen önemli icraatlardan birisi de belediyelere ait atıksu arıtma tesisleri enerji giderlerinin % 50'sinin karşılanması uygulamasıdır. Bu proje ile belediyelere destek olunarak, atık su arıtma tesislerinin usulüne uygun olarak çalıştırılması ve doğal çevrenin korunması amaçlanmıştır.

Bu kapsamda bugüne kadar 37 belediyeye ait atıksu arıtma tesisi enerji bedellerinin % 50'si olan 3 Milyon 500 Bin YTL. hibe olarak ilgili belediyelere ödenmiştir.

Belediyelerimizin alt yapı ihtiyaçlarının karşılanmasında yurt içi kaynaklarının yanı sıra dış kaynaklardan da uygun şartlarda finansman sağlanması için Dünya Bankası ile yürütülen çalışmalar son aşamaya gelmiş bulunmaktadır. Ocak ayında imzalanacak olan 275 Milyon Dolarlık kredi anlaşması ile 13 belediyemizin su, atıksu ve katı atık projelerinin yapımı gerçekleştirilecektir.

İller Bankası, Avrupa Birliği müzakere sürecinde yerel yönetimlerin çevre alt yapı projelerinin yürütülmesinde ve bu sektörde AB fonlarından yapılacak yatırımların ülke katkı payının finanse edilmesinde önemli fonksiyonlar icra edecektir.

2006 yılında İller Bankası Genel Müdürlüğünün yatırım ödeneği 602 Milyon YTL dır. Bu ödenek ile Harita Sektöründe 762 adet, İmar Planı Sektöründe 150 adet, İçmesuyu Sektöründe 115 adet, Kanalizasyon Sektöründe 168 adet, Belediye Hizmetleri Sektöründe 57 adet olmak üzere toplam 1252 adet iş üzerinde çalışılacaktır.

**Sayın Başkan,
Değerli Üyeler,**

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğümüz ise; Ülkemizin tesis kadastroğunu yaparak, Hazinesinin sorumluluğu altındaki tapu sicilini oluşturmakta, taşınmaz mallarla ilgili her türlü alım, satım ve tescil işlemlerini yürütmektedir.

Kadastro çalışmalarına 1925 yılında başlanılmış olup, halen 22 Bölge Müdürlüğü, 1003 Tapu Sicil Müdürlüğü ve 325 Kadastro Müdürlüğünde, yaklaşık 12 000 personel ile sürdürülmekte ve yılda yaklaşık 15 Milyon vatandaşımıza hizmet verilmektedir.

Bu güne kadar ülke genelinde mevcut 47 854 birimden (mah/köy'den) 36 760 adedinde kadastro çalışmaları tamamlanmıştır.

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğümüzün önemli bazı projelerinden bahsetmek istiyorum;

Tesis Kadastro çalışmalarının ülke genelinde tamamlanması büyük önem arz etmektedir. Bu projenin amacı, süregelen yöntem ile ancak 30 yılda bitirilmesi mümkün olan kadastro çalışmalarının hizmet satın alma yöntemiyle 3 yıl içerisinde bitirilmesidir.

Geçmişte kadastro çalışmalarında ortalama yıllık üretim 350 köy/mahalle iken, Hükümetimiz döneminde alınan ilave önlemler ve ilk defa özel sektörden hizmet satın alınması suretiyle 2004 yılında 1 200 köy/mahalleye ulaşmış, 2005 yılında ise toplam 4 032 köyde çalışmalar sürdürülmektedir. Hedefimiz, 2006 yılı sonunda problemsiz olan yaklaşık 5 500 birimin kadastro çalışmalarını tamamlamaktır.

Yine önemli projelerden olan, **Tapu - Kadastro Bilgi Sistemi** (TAKBİS) kurulması ve yaygınlaştırılması projesinin amacı; Türkiye genelinde tapu ve kadastro kayıtlarının bilgisayar ortamına aktararak, hem vatandaşa daha hızlı hizmet verilmesi, hem de taşınmazların bilgisayar ortamında etkin bir biçimde takip ve kontrolünün sağlanmasıdır.

TAKBİS projesinin pilot uygulaması 2005 yılı içerisinde tamamlanmıştır. 12 Eylül 2005 tarihinden itibaren tüm il ve büyük ilçeleri kapsayan toplam 225 Tapu Sicil Müdürlüğü ve 7 Kadastro Müdürlüğünde yaygınlaştırma çalışmaları başlatılmıştır.

Bir diğer projemiz olan **Tapu Arşiv Bilgi Sistemi** (TARBİS) Projesinin amacı ise, Osmanlı döneminden kalma arşivlerimizde mevcut tarihi ve stratejik öneme haiz ve fiziken özelliğini kaybetme durumunda bulunan değişik nitelikteki binlerce cilt kaydın, dijital arşivinin oluşturulmasıdır. Projenin ihalesi yapılmış olup, uygulama çalışmalarına başlanılmıştır.

Harita Bilgi Bankasının Kurulması Projesi de önem arz etmektedir. Bu proje ile amacımız,

ülke düzeyinde büyük ölçekli haritalara ait bilgi ve belgelerin sayısal ortamda arşivlenerek hizmete sunulması, mükerrer harita yapımı ve trilyonları bulan kaynak israfının önlenmesidir. Yasal düzenlemeler yapılmış, uygulamaların yaygınlaştırılması çalışmaları sürdürülmektedir.

Ayrıca ; **Sürekli Ölçüm Yapan Sabit GPS İstasyonlarının Kurulması Projesinin** amacı ise ülke genelinde nirengi ve poligon noktası aranmaksızın günün 24 saatinde harita çalışmalarının yapılabilmesi ve bu işlerin maliyetlerinin % 80 oranında düşürülmesi ile deprem araştırmaları için yer kabuğu hareketlerinin izlenebilmesidir. Proje için TUBİTAK' tan gerekli kaynak temin edilmiş ve ön protokol imzalanmıştır.

Genel Müdürlüğümüz bu proje çalışmaları ile sınırlı kalmayıp, hizmetlerini halkımıza daha verimli, daha çabuk ve daha sağlıklı sunmak amacıyla bazı kanuni düzenlemeler üzerinde yoğun bir şekilde çalışmaktadır.

Bu kapsamda;5368 Sayılı Lisanslı Harita ve Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanun çıkartılarak, Yönetmeliği yayınlanma aşamasına getirilmiştir. Bu düzenleme ile halen kadastro müdürlükleri tarafından yürütülen bazı çalışmaların, kamu sorumluluğu taşıyan özel bürolara devri sağlanacaktır. Böylece vatandaşların çok daha kısa zamanda aynı maliyetle işlerini yapmaları sağlanacaktır.

5304 Sayılı Kadastro Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile tesis kadastro yapılmamış yerlerde mülkiyet kadastro ile birlikte orman kadastro sununun tek elden yürütülmesi, teknik hataların idari yoldan düzeltilmesi ve kadastro verilerinin sayısal hale getirilerek bilgi sistemine aktarılması imkanı sağlanmış, ilgili Yönetmelikler yayınlanma aşamasına getirilmiştir.

TKGM Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı Taslağı; Kamu Reformu Temel Kanunu Tasarısı çerçevesinde Kurumun teşkilat yapısını oluşturacak Teşkilat Kanunu Tasarısı Başbakanlık tarafından oluşturulan komisyonca hazırlanmış ve taslakla ilgili çalışmalar devam etmektedir.

Emlak Müşavirliği Kanunu Tasarısı, taşınmaz mülkiyeti ve diğer aynı haklara ilişkin işlemlerde talep sahibi ile kamu kuruluşları arasındaki aracılık hizmetlerini kamu sorumluluğu anlayışı içerisinde yürütülmesini sağlayacak Emlak Müşavirliği Kanunu Tasarısının hazırlanmasında Kurum olarak gerekli katkı sağlanmıştır.

Tapu Sicil Tüzüğü değişikliği ile Tapu Sicil Tüzüğü'nün yeni Medeni Kanunun hükümlerine uyumu sağlanmıştır.

Büyük Ölçekli Harita ve Harita Bilgileri Üretim Yönetmeliği yayınlanmış olup, büyük ölçekli harita üretiminde standart birliği sağlanmış olacaktır.

Tapu Planları Tüzüğü ile ilgili çalışmalarımız ise sürdürülmektedir.

**Sayın Başkan,
Komisyonumuzun Değerli Üyeleri,**

Bakanlığım, önümüzdeki çalışma yılında da yasalarla verilen yükümlülüklerini etkin biçimde yerine getirirken;

Kural koyan,

Düzenleyen,

Standart oluşturan,

Yönlendiren,

Bütüncül bir anlayışla ülke düzeyinde uygulama birliği sağlayan,

Merkezi düzeyde daha sistemli ve kurumsal uzmanlığını öne çıkaran,

Stratejik yönetim anlayışını benimseyen,

Performansa dayalı çalışmalar gerçekleştiren bir ihtisas birimi olarak görevlerini sürdürecektir.

**Sayın Başkan,
Plan ve Bütçe Komisyonumuzun siz değerli üyeleri,**

Beni sabırla dinlediğiniz için teşekkür eder, 2006 yılı Bütçemizin Ülkemize ve Milletimize hayırlı olmasını dilerim.